

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ ІМ. Р.М. ГЛІЄРА

*Факультет виконавського мистецтва та музикознавства
Кафедра теорії музики*

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Вченою радою
КМММ ім. Р.М. Глієра
протокол № 1
від «02» вересня 2024 року

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ З
ТЕОРІЇ МУЗИКИ**

**Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво»
Освітній ступінь «Бакалавр»**

введено в дію наказом ректора КМММ ім. Р.М. Глієра
від «02» вересня 2024 року № 06/24-ОД
О.Й. Злотник

Київ – 2024

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Основні положення щодо підготовки та захисту курсової роботи з теорії музики для здобувачів-музикознавців розроблені на підставі:

- Закону України «Про вищу освіту» №3642-ІХ від 23.04.2024;
- Закону України «Про освіту» №3760-ІХ від 04.06.2024;
- Стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» освітнього ступеня бакалавра;
- Положень про організацію освітнього процесу у КМАМ ім. Р.М. Глієра;
- Статуту КМАМ ім. Р.М. Глієра.

Курсова робота з теорії музики – перша теоретико-дослідницька робота студентів-музикознавців, спрямована на самостійний аналіз та розв’язання професійних питань в контексті новітніх досягнень сучасної методології музикознавства. Вона безпосередньо готує здобувача вищої освіти до подальшого захисту науково-дослідних робіт, бакалаврської та магістерської курсової роботи. Виконується на третьому курсі у другому семестрі. Включає 19 педагогічних годин та 25 самостійних за навчальним планом.

Робота має комплексний характер і пов’язана з використанням набутих знань, умінь і навичок зі всіх спеціальних освітніх компонентів музично-теоретичного блоку.

Вивчення *сучасних* музичних творів (XX – XXI століть), українських та зарубіжних, в контексті музично-мовленнєвих традицій, формотворення, драматургії та інших стильових складових є одним з нагальних завдань, яке вирішується при написанні курсової роботи.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ТЕОРІЇ МУЗИКИ

Мета курсової роботи з теорії музики – продемонструвати самостійність наукового мислення здобувача вищої освіти, володіння методикою аналізу сучасних музичних творів, творчий підхід у науковому дослідженні, вільне оперування науковим апаратом теоретичного музикознавства.

Основні **завдання** курсової роботи:

- сформулювати навички музикознавчої наукової роботи та вміння використовувати різні методи аналізу музичного матеріалу;
- активізувати оригінальний, творчий напрямок у вивченні сучасної композиторської творчості;
- розвинути вміння критично осмислювати й об’єктивно оцінювати художні явища та наукові концепції сучасності.

У результаті виконання курсової роботи з аналізу музичних творів здобувачі вищої освіти мають **знати**:

- базові поняття курсів «Аналіз музичних творів», «Гармонія», «Поліфонія»;
- основні історичні етапи розвитку та становлення всіх складових музичного твору як цілісного явища;
- методи аналізу музичних творів різних історичних періодів та увесь термінологічний апарат музикознавства.

У результаті наукової діяльності у процесі виконання курсової роботи з аналізу музичних творів здобувачі вищої освіти мають **вміти**:

- підбирати, вивчати літературу з теми курсової роботи та робити її науковий огляд в контексті проблематики обраного дослідження;
- критично оцінювати будь-які історичні та художні явища, наукові концепції;
- мобільно та гнучко застосовувати існуючі засоби та підходи до вивчення музичного твору як цілісного явища;
- самостійно аналізувати текст музичного твору.

МЕТОДОЛОГІЧНІ СКЛАДОВІ

Вихідні навчальні компетенції з інших базових курсів, необхідні для засвоєння навчального змісту освітньої компоненти, включають знання з гармонії, сольфеджіо, поліфонії, аналізу музичних форм, історії, історії української та зарубіжної музики, історії стилів у мистецтві, історії світової культури, філософії, естетики та ін.

Основні поняття: музичний твір, текст музичного твору, тематизм, форма, методи аналізу музичних творів, жанр, стиль, музична мова, засоби музичної (гармонічної, поліфонічної, мелодичної, ритмічної, тембрової та ін.) виразності.

Методи навчання (педагогічні):

- вербальний: пояснення, коментарі, обговорення;
- аналітичний: робота з літературою, аналіз музичного твору.

Методи контролю. Оцінювання має багатоскладову форму: сюди включається рецензований текст роботи, сам захист здобувачем освіти, узагальнення усіх висловлених в обговоренні зауважень.

Індивідуальна робота відіграє особливо важливу роль. Вона виявляється у критичному опрацюванні спеціальної літератури, у спроможності вільно орієнтуватися у музичних стилях і жанрах, здійснювати аналіз і виявляти художню цінність музичного твору, в умінні ілюструвати виклад наукового матеріалу нотними прикладами, схемами, таблицями тощо, в умінні науково обґрунтувати результати своїх досліджень. Результати індивідуальної роботи здобувача освіти

остаточно розкриваються під час захисту курсової роботи, у виступі та відповідях на всі поставлені питання.

ПОРЯДОК НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Процес написання курсової роботи має такі **етапи**:

- вибір теми;
- складання плану;
- підбір літератури та її опрацювання;
- написання тексту й оформлення курсової роботи;
- підготовка до захисту;
- рецензування курсової роботи;
- захист курсової роботи.

Вибір теми. Тема – це частина наукової проблеми, у якій охоплено одне або кілька питань дослідження. Тема має враховувати наукові та творчі нахили здобувача освіти, бути актуальною, мати наявний науковий потенціал.

Теми курсових робіт затверджуються на засіданні кафедри теорії музики на початку II семестру. Термін захисту призначається кафедрою на період залікової сесії.

Складання плану. У плані курсової роботи мають бути вступ, основна частина, яка поділяється на окремі розділи і підрозділи (найчастіше їх два або три), висновки. У плані курсової роботи мають бути відображені основні питання, які дають змогу повністю висвітлити зміст обраної теми. План схвалюється науковим керівником. У процесі виконання курсової роботи можна вносити зміни до плану, коригувати формулювання окремих питань.

Підбір літератури та її опрацювання. У роботі обов'язково мають бути посилання на опрацьовані джерела. Інформаційною базою для курсової роботи мають бути публікації у вітчизняних та зарубіжних виданнях (монографічні роботи, збірники статей, наукові журнали, інтернет-видання тощо, у печатному або електронному вигляді). Джерела, які безпосередньо стосуються окремих питань теми курсової роботи, здобувач освіти підбирає, користуючись каталогами відповідних бібліотек (бібліотеки навчального закладу, наукової бібліотеки, приватних архівів, нотних колекцій, музейних фондів, рукописних зібрань, архівних установ тощо). Посилатися слід, насамперед, на останні видання публікацій. Цитати з відповідних джерел, які не мають перевищувати 15 відсотків основного тексту, необхідно подавати за відповідним оформленням.

Написання тексту й оформлення курсової роботи. При написанні курсової роботи з теорії музики особливо важливу роль у творчій та професійній самореалізації відіграє індивідуальна робота здобувача вищої освіти. Вона виявляється в опрацюванні спеціальної літератури, в умінні вільно орієнтуватися в музичному матеріалі різних епох, стилів і жанрів, самостійно здійснювати аналіз нового музичного твору у відповідності до поставлених завдань, давати йому

власну художньо-естетичну оцінку. Головна вимога до змісту роботи – її *самостійність*. Курсова робота з ознаками *плагіату* знімається з розгляду без права її повторного захисту.

Підготовка до захисту. Виконана і належно оформлена курсова робота у визначений кафедрою термін здається науковому керівнику, який протягом тижня робить висновок щодо можливості допуску курсової роботи до захисту. Допущена до захисту робота передається на кафедру та рецензентові не пізніше, ніж за тиждень до захисту.

Готуючись до захисту, здобувач освіти має скласти тези свого виступу обсягом 2-3 сторінки друкованого тексту (4000–6000 знаків із пропусками). У тезах має бути вміщено характеристику актуальності і значущості теми, її предметно-об'єктну сутність, цілі та завдання, розкрито оригінальний підхід автора до вирішення сформульованої проблематики, зміст всіх розділів роботи, показано обсяг, структуру та перспективу дослідження.

Рецензування курсової роботи з теорії музики. Призначений кафедрою рецензент курсової роботи у письмовому вигляді готує рецензію і зачитує її під час захисту. Рецензія дає оцінку виконаній роботі, вказує на її недоліки та містить декілька фундаментальних питань. Завдання рецензента – допомогти кафедрі всебічно й об'єктивно оцінити курсову роботу щодо її наукового рівня.

Захист курсової роботи.

Захист курсової роботи призначається на останнє, підсумкове засідання кафедри теорії музики (в кінці II семестру).

Здобувач освіти у своєму невеликому за обсягом виступі (10 хвилин) звітує про структуру, зміст, досягнення та перспективи своєї роботи. Текст виступу може супроводжуватися ілюстративними матеріалами (схемами, таблицями, аудіо- та відеоматеріалами тощо), завдяки яким унаочнюється доведення відповідних положень курсової роботи.

Після виступу здобувача освіти усі присутні викладачі кафедри, які заздалегідь ознайомилися з роботою, можуть задавати питання, на які здобувач освіти відповідає. Наступний етап процедури захисту – виступ наукового керівника (з оцінкою роботи здобувача освіти протягом семестру) та виступ рецензента. Відповідями на питання рецензента завершується процедура захисту курсової роботи.

Після колегіального обговорення виступу здобувача освіти, відразу після проведеного захисту, виставляється оцінка. Оголошує її завідувач кафедри. Якщо захист курсової роботи визнають незадовільним, кафедра з'ясовує, чи може здобувач освіти подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему. Студентові, який не захищав курсову роботу з поважних причин (підтверджених документально), завідувач кафедри може продовжити строк її виконання (відповідно до вимог чинного законодавства).

СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ З ТЕОРІЇ МУЗИКИ

У курсовій роботі мають бути:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень чи скорочень (за необхідності);
- вступ;
- основна частина (переважно два або три розділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за потреби).

Титульний аркуш. На титульному аркуші слід указати:

- найменування навчального закладу, у якому виконано роботу;
- кафедру, на якій виконано курсову роботу;
- тему роботи (без лапок);
- предмет, з якого виконано курсову роботу;
- назву та шифр спеціальності;
- назву профілізації (фахового напрямку);
- освітній ступінь бакалавр;
- прізвище, ім'я і по батькові студента – автора курсової роботи;
- учене звання, науковий ступінь, посаду, прізвище, ім'я і по батькові наукового керівника;
- місто і рік виконання роботи.

Зміст подають на початку роботи, після титульного аркушу. У ньому вказують найменування та початкові сторінки усіх структурних компонентів роботи: вступ, перелік умовних позначень чи скорочень (за наявності), розділи (підрозділи, а також пункти і підпункти, якщо вони мають назву), висновки, список використаних джерел, додатки (за наявності).

Перелік умовних позначень чи скорочень. Застосування у тексті скорочень слів і словосполучень, крім загальноприйнятих, не дозволяється. Перелік умовних позначень та скорочень (у разі потреби) розміщують перед вступом, друкують двома колонками (у лівій колонці за абеткою наводять, наприклад, скорочення, у правій – їх докладне розшифрування).

Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше, ніж тричі, перелік не складають, а їх розшифровують у тексті при першому згадуванні.

Вступ. У вступі розкривається сутність і стан дослідження наукової проблеми та її значущість, обґрунтовується необхідність її вивчення. Далі подається характеристика роботи із зазначенням певних чинників.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу і порівняння з відомими розв'язаннями проблеми обґрунтовують актуальність і доцільність курсової роботи. Висвітлення актуальності має бути небагатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання.

Мета курсової роботи пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також із його кінцевим результатом і шляхами його досягнення. Кінцевим результатом дослідження передбачено вирішення проблемної ситуації, у якій відображено суперечність між станом об'єкта дослідження в реальній практиці й вимогами до його ефективнішого функціонування.

Формулюючи мету роботи і завдання, які потрібно виконати для досягнення мети, не варто застосовувати віддієслівні іменники («виявлення...», «визначення...», «розкриття...» тощо), а краще надати перевагу дієсловам у неозначеній формі («виявити...», «визначити...», «розкрити...»). Не слід також формулювати мету словами «дослідження...» («дослідити...»), «вивчення...» («вивчити...»), тому що цими словами вказується засіб досягнення мети, а не сама мета.

Завдання курсової роботи описуються у дієслівній формі.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, яким породжується проблемна ситуація (наукова проблема) і яке обрано для вивчення.

Предмет дослідження у курсовій роботі – це окремий аспект об'єкту, його властивості.

Об'єкт і предмет дослідження у курсовій роботі співвідносяться між собою як загальне і часткове (предмет міститься у межах об'єкту). Чітке визначення об'єкту і предмету є дуже важливим, бо воно тісно пов'язане з метою дослідження і суттєво впливає на відбір завдань дослідження. Об'єкт і предмет дослідження зазвичай відображено у темі курсової роботи.

Методи дослідження. Вказувати методи дослідження, необхідні для досягнення мети, слід не відірвано від змісту роботи, а із зазначенням, що саме і яким методом досліджувалося.

За необхідності формулюють наукову новизну дослідження, зазначаючи, що саме у курсовій роботі зроблено вперше. Необхідно вказати відмінність одержаних результатів від відомих раніше.

Структура роботи. Наприкінці вступу вказують кількість розділів у курсовій роботі, кількість позицій у списку використаних джерел, зазначають загальний обсяг курсової роботи та обсяг її основного тексту (без списку використаних джерел та додатків), коротко інформують щодо наявності додатків та їх змісту.

Основна частина. В основній частині курсової роботи має бути як мінімум два розділи (у кожному з яких по два або більше підрозділів). Кожний розділ починають з нової сторінки. Здійснюючи огляд літератури з теми дослідження, слід окреслити етапи розвитку наукової думки за темою курсової роботи. Стисло, критично характеризуючи використані у курсовій роботі наукові

праці, студент має виокремити ті питання, які залишилися невирішеними, а отже визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Загальний обсяг огляду літератури не має перевищувати 20 відсотків обсягу основної частини курсової роботи. У кінці кожного розділу формують короткі висновки.

Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї. Аналітичний розділ, присвячений безпосередньому аналізу обраного музичного твору, має утворювати основний обсяг цієї частини. В кінці кожного з основних розділів роботи можливо розташування місцевих Висновків, які далі інтегруються у загальні.

Висновки (обсягом 3-5 сторінки) мають відповідати меті і завданням роботи, визначеним у вступі. Зазвичай викладають найважливіші наукові та практичні результати, одержані у результаті виконання курсової роботи. У них мають міститися формулювання розв'язаної наукової проблеми, окреслюватися значення результатів дослідження для науки і практики.

Список використаних джерел подається за алфавітним принципом. Бібліографічний опис джерела складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи. Якщо у курсовій роботі використано джерела іноземними мовами, то спочатку подають праці, написані кирилицею, а потім ті, які написані латиницею.

Додатки. У додатках (якщо у них є потреба) доцільно вміщувати допоміжний матеріал, зокрема:

- нотні приклади (якщо обсяг прикладу перевищує пів-сторінки);
- іменний і предметний покажчики;
- лібрето музично-театральних творів;
- літературні джерела музичних творів (поетичні тексти вокальних, літературні програми симфонічних творів тощо);
- біографічний матеріал;
- список творів композитора;
- дискографію;
- нотографію;
- фотоілюстрації;
- таблиці допоміжних даних.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Вимоги до оформлення курсової роботи з теорії музики включають такі позиції:

- загальні вимоги;
- нумерація;
- правила цитування та посилання на використані джерела;
- оформлення списку використаних джерел;
- оформлення додатків.

Загальні вимоги. Курсову роботу друкують на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм) до 30 рядків на одній сторінці, з використанням текстового редактора Word, розміром кегля 14. Текст курсової роботи слід

друкувати, дотримуючись таких розмірів берегів: верхній – 25–30 мм, нижній – 20 мм, лівий – 25–30 мм, правий – 10–15 мм.

Обсяг основного тексту (без списку використаних джерел та додатків) курсової роботи становить 1 – 1,5 умовних авторських аркуші (20000–40000 знаків із пропусками, або 24 – 36 сторінок).

Заголовки структурних частин курсової роботи – ВСТУП, РОЗДІЛ ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ – друкують великими літерами симетрично до тексту, починають з нової сторінки. Заголовки підрозділів – малими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок має два чи більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують малими літерами (крім першої великої), з абзацного відступу, з розрідженням, у підбір до тексту. У кінці заголовка, надрукованого у підбір до тексту, ставиться крапка.

Нумерація. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, нотних прикладів, рисунків, ілюстрацій, таблиць, формул тощо подають арабськими цифрами без знака №.

Нумерація сторінок. Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші (а також на аркуші, на якому вміщено зміст роботи) номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки після цифр. До обсягу основного тексту курсової роботи не входять список використаних джерел і додатки, але всі сторінки цих елементів роботи підлягають суцільній нумерації.

Нумерація структурних частин роботи. Структурні частини курсової роботи – зміст, перелік умовних позначень чи скорочень, вступ, висновки, список використаних джерел, додатки – не мають порядкового номера (отже, не слід писати: «1. Вступ» або «Розділ 6. Висновки»). Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера ставлять крапку, а далі з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу. Між ними ставлять крапку. У кінці номера підрозділу теж має стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Далі наводять заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера теж має стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Нумерація ілюстрацій (нотних прикладів, фотографій, схем, графіків, таблиць, рисунків, малюнків, фотографій). Ілюстрації, нотні приклади, схеми і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, у якому вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, нотні приклади, схеми і

таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, нотний приклад, малюнок або рисунок, розміри яких більші від формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують після згадування у тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом «малюнок» («Мал.») і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: «Мал. 1.2.» (другий малюнок першого розділу). Номер ілюстрації (малюнка, фотографії), її назву і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2.» (друга таблиця першого розділу). За таким самим принципом нумерують нотні приклади та схеми.

Якщо в розділі одна таблиця, одна схема чи один нотний приклад, їх нумерують за загальними правилами.

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» та її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2.». Перенесення на наступну сторінку частини нотного прикладу не позначається і не коментується.

Примітки до тексту і таблиць, у яких вказують довідкові та пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо є одна примітка, то її не нумерують.

Кожна таблиця, кожен нотний приклад і кожна схема повинні мати назву, яку розміщують над таблицею (нотним прикладом чи схемою) і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» («Приклад» чи «Схема») починають з великої літери. Назву наводять жирним шрифтом.

Заголовки граф у таблиці мають починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без повороту палітурного блоку роботи або з поворотом за стрілкою годинника. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. При перенесенні таблиці на наступну сторінку назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, у другому – боковик. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

Правила цитування та посилання на використані джерела. Посилання в тексті роботи на джерела та цитування фрагментів слід зазначати одним зі способів.

Перший спосіб – у підсторінкових виносках: указується праця з усіма видавничими реквізитами. У разі цитування зазначається і номер сторінки цитати. У першому посиланні на джерело на одній і тій же сторінці курсової роботи його назва і вихідні дані вказуються повністю, у наступних посиланнях на цій самій сторінці пишеться «Там само». Однак якщо повторне посилання на те ж саме джерело подається у підсторінковій виносці на наступній сторінці, усі видавничі реквізити зазначаються повністю.

Другий спосіб – у квадратних дужках: указується порядковий номер (за списком використаних джерел) цитованої або згадуваної однієї чи кількох праць (наприклад, «...у працях М. Грінченка [7–9]...»). При цитуванні фрагменту після коми зазначається ще й сторінка цитати (наприклад, «[7, с. 20]»). Наприкінці речення крапка ставиться не перед квадратними дужками, а після них, наприклад: [2, с. 245].

Усі підсторінкові виноска бажано нумерувати у межах сторінки, хоча можна застосувати і наскрізну нумерацію.

Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «(мал. 1.2)».

На всі таблиці, схеми, нотні приклади роботи мають бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» у тексті можна писати скорочено, наприклад: «...у табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та інші ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Для підтвердження своїх аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст цитованого тексту.

Загальні вимоги до цитування.

1. Текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, які викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вислів «так званий».

2. Цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками у кутових дужках: <...>. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, у кінці). Якщо перед вилученим текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається. Квадратними дужками в цитатах виділяють авторський текст, яким прояснюється контекст цитати. Наприклад: «*Їх [скрипалів] було близько 20 осіб*».

3. Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

4. При непрямому цитуванні (переказі, відтворенні думок інших авторів своїми словами) слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело.

Оформлення списку використаних джерел. Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарата, у якому вміщено бібліографічні описи використаної літератури і джерел. Список використаних джерел подають після висновків.

Бібліографічний опис літератури і джерел складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи, міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема потрібну інформацію можна одержати тут: ДСТУ 8302:2015 «Національний стандарт України. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (<http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>).

Оформлення додатків. Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Кожний додаток має починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Симетрично до тексту над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток » і велика літера, якою позначається цей додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, наприклад, «Додаток А», «Додаток Б». Якщо у курсовій роботі один додаток, то він позначається як «Додаток А».

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, «А. 2» – другий розділ додатка А; «В. 3.1» – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці, схеми та нотні приклади у додатках нумерують у межах кожного додатка, наприклад: «Мал. Д. 1.2» – другий малюнок першого розділу додатка Д.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РЕЦЕНЗІЇ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Рецензія складається з трьох частин: загальної, докладного аналізу та висновків. При цьому рецензент:

- визначає місце курсової роботи серед праць подібної тематики;
- оцінює актуальність теми, наукову новизну, ступінь обґрунтованості наукових положень, самостійність аналітичного розділу роботи, правильність висновків, де мають відбиватися як позитивні, так і негативні або суперечливі аспекти;
- окреслює перспективність, практичну цінність, можливі конкретні шляхи використання результатів дослідження;

- виявляє відповідність матеріалу, зокрема ілюстративного, сучасним досягненням мистецтвознавства, а також чинним нормативним документам;
- визначає характер використання найновіших інформаційних джерел;
- характеризує знання і правильність вживання музикознавчої термінології, структуру й стиль курсової роботи;
- визначає відповідність оформлення курсової роботи чинним вимогам щодо наукових досліджень.

Рецензент формулює декілька питань (два або три), на які бажає почути відповідь під час захисту.

Наприкінці рецензент обов'язково оцінює курсову роботу за 100-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно»). Оцінка «незадовільно» (59 та менше) не є підставою для відхилення курсової роботи від її захисту.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Курсову роботу з теорії музики оцінюють за такими критеріями:

- актуальність теми, відповідність її сучасному стану розвитку мистецтвознавства, а також практичним завданням музичного аналізу;
- об'єктивність дослідження;
- наявність наукової характеристики досліджуваної проблеми музикознавства, її сучасного стану;
- чіткість характеристики об'єкта, наукової проблеми, предмета, мети, завдань та методів дослідження;
- аналіз рівня розробленості теми;
- правильність, логічність структури роботи;
- відповідність фактичного матеріалу методологічним нормам;
- обґрунтованість висновків і практичних рекомендацій;
- відповідність тексту законам і правилам логіки, граматики та пунктуації, стилю сучасного музикознавчого науково викладу;
- відповідність вимогам державних, міждержавних та міжнародних стандартів;
- своєчасність виконання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--

Вимоги	Оцінки за національною шкалою	Оцінка ECTS	Сума балів
Здобувач освіти у повному обсязі опанував теоретичний матеріал, виявив глибокі системні знання, розуміння історичних процесів еволюції музичних форм; продемонстрував уміння оперувати загальноприйнятими науковими поняттями і термінами, аналізувати музичні твори (різних жанрів, різних історичних на національних стилів) з точки зору їх розуміння як художньої цілісності, виявив сформовані навички визначення композиційних, драматургічних, жанрово-стильових особливостей музичного твору, виявлення потенційних можливостей його виконавської інтерпретації; виконав роботу грамотно, літературною мовою; уміє обґрунтовано, комплексно вирішувати завдання; оформив роботу відповідно до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; послідовно, повно і логічно викладає матеріал; на захисті продемонстрував глибокі знання з теми дослідження, творчий підхід, креативність мислення, упевнено відповів на запитання.	Відмінно	A	100-90
Здобувач освіти у повному обсязі опанував теоретичний матеріал, виявив уміння аналізувати музичні твори (різних жанрів, різних історичних на національних стилів) з точки зору їх розуміння як художньої цілісності, виявив сформовані навички визначення композиційних, драматургічних, жанрово-стильових особливостей музичного твору, потенційних можливостей його виконавської інтерпретації; але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури; теоретичні твердження загалом правильно ілюструє музичними прикладами, своїми спостереженнями; дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; виконав роботу грамотно, літературною мовою, але припустився нечисленних неточностей в аналізі музичного матеріалу, граматичних та стилістичних помилок; оформив роботу відповідно до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; на захисті демонструє добрі знання з теми дослідження, загалом правильно відповідає на запитання.	Добре	B	89-82
Здобувач освіти достатньою мірою володіє теоретичним матеріалом, виявив уміння аналізувати музичні твори (різних жанрів, різних історичних на національних стилів) з точки зору їх розуміння як художньої цілісності, потенційних можливостей його виконавської інтерпретації; виявив достатнє уміння аналізувати музичні твори, але обмежену зорієнтованість в жанрових, стильових, історичних особливостях різних музичних форм; виявив сформовані навички визначення композиційних та драматургічних особливостей музичного твору, потенційних можливостей його виконавської інтерпретації; але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури; розуміє зміст музикознавчих термінів, проте не завжди точно їх використовує; виконав роботу грамотно, літературною мовою, але припустився нечисленних неточностей в аналізі музичного матеріалу, граматичних та стилістичних помилок; загалом правильно виконав завдання; оформив роботу відповідно до вимог, але подав її до захисту не у визначений кафедрою термін; не припускається грубих помилок у викладенні матеріалу; на захисті демонструє добрі знання з теми дослідження, але відповіді на запитання не чіткі.	Добре	C	81-74
Здобувач освіти у цілому опанував теоретичний матеріал, виявив достатнє уміння аналізувати музичні твори, але обмежену зорієнтованість в жанрових, стильових, історичних особливостях різних музичних форм; виявив сформовані навички визначення композиційних	Задовільно	D	73-64

<p>та драматургічних особливостей музичного твору, потенційних можливостей його виконавської інтерпретації; однак допускає в роботі порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу; розуміє значення музикознавчих термінів, але припускається помилок у їх вживанні; не завжди теоретичні положення ілюструє прикладами, а у процесі вирішення практичних завдань не повною мірою використовує теоретичні знання; не може сформулювати пропозиції і рекомендації з теми дослідження або обґрунтувати їх; припускається численних неточностей в аналізі музичного матеріалу, граматичних та стилістичних помилок; вирішує завдання фрагментарно; припускається помилок в оформленні роботи та її науково-довідкового апарату; викладаючи матеріал, не завжди дотримується вимог повноти, системності, логічності; на захисті демонструє задовільні знання з теми дослідження, але не може впевнено й чітко відповісти на запитання.</p>			
<p>Здобувач освіти досить посередньо опанував теоретичний матеріал, виявив необхідне вміння аналізувати музичні твори, але досить обмежену зорієнтованість в жанрових, стильових, історичних особливостях різних музичних форм; виявив сформовані навички визначення композиційних та драматургічних особливостей музичного твору, потенційних можливостей його виконавської інтерпретації; однак допускає в роботі порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу; слабо володіє сучасною науковою термінологією; не завжди теоретичні положення ілюструє прикладами; не може сформулювати пропозиції і рекомендації з теми дослідження або обґрунтувати їх; припускається численних помилок в аналізі музичного матеріалу; вирішує завдання фрагментарно; припускається помилок в оформленні роботи та її науково-довідкового апарату; викладаючи матеріал, не завжди дотримується вимог повноти, системності, логічності; на захисті демонструє задовільні знання з теми дослідження, не може впевнено й чітко відповісти на запитання</p>	Задовільно	E	63-60
<p>Здобувач освіти демонструє незадовільний рівень знань з аналізу музичних творів, недостатнє усвідомлення логіки та особливостей музичного формоутворення, композиційних, драматургічних, жанрово-стильових особливостей музичного твору, відсутність уявлення про музичний твір як художню цілісність, що є основою його музично-виконавської інтерпретації; це є свідченням фрагментарності музично-теоретичних знань і відсутності відповідних умінь; на захисті відповідь студента була неповною і містила значну кількість помилок.</p> <p>Відповідь здобувача освіти демонструє слабо сформоване теоретичне мислення; навички та вміння сформовані на частковому та не професійному рівні.</p>	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX	59-35
	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F	0-34

Додаток №1
Зразок титульного аркушу

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ ІМ. Р.М. ГЛІЄРА

ФАКУЛЬТЕТ ВИКОНАСЬКОГО МИСТЕЦТВА ТА МУЗИКОЗНАВСТВА
Кафедра теорії музики

Курсова робота з теорії музики

на тему

спеціальність «Музичне мистецтво»
профілізація: «Музикознавство»

Студентки III курсу бакалаврату

-----ПІБ-----

Керівник -----

Рецензент-----

Київ – 2024 рік

ДОДАТОК №2

НАОЧНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Специфіка тематизму та формоутворення у камерній симфонії № 7 «Шляхи і кроки» Є. Станковича (сучасні та барокові риси).
2. Концерт №5 для скрипки з оркестром М. Скорика: полістилістичні складові тематизму та форма твору.
3. Рапсодія «Думка» Лесі Дичко: форма та драматургія в контексті жанрових традицій української музики.
4. Особливості поліфонічного розвитку тематизму у подвійних фугах В. Задерацького з циклу «24 прелюдії і фуги».
5. Гармонічні аспекти композиторського мислення Б. Лятошинського в вокальних творах 30-х років.
6. Вплив репетитивної техніки на особливості утворення композиційної форми у фортепіанних п'єсах Філіпа Гласса «Opening», «Mad Rush», «Wichita Vortex Sutra».
7. «Колаж на тему ВАСН» Е. Пярта: індивідуальна форма в умовах музично-текстового цитування.